

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Warszawa, 16 maja 2024 r.
znak sprawy: BM.zp.058.24.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 2614.

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 2614 złożoną przez Posłów na Sejm RP Andrzeja Gawrona, Fryderyka Sylwestra Kapinosa, Annę Gembicką, Annę Dąbrowską-Banaszek, Elżbietę Dudę, Władysława Kurowskiego, Piotra Müllera, Teresę Pamułę, Jerzego Polaczka, Sławomira Skwarka, Piotra Uścińskiego, Małgorzatę Wassermann oraz Patryka Wicher w sprawie protestujących rolników przedstawiam następujące informacje w odniesieniu do zadanych w przedmiotowym piśmie pytań:

Na wstępie należy podkreślić, że rolnicze protesty miały już miejsce jesienią 2023 r. i były pochodną błędów podejmowanych przez poprzednio rządzących. Rolnicy protestowali wtedy w związku z nadmiernym importem surowców rolnych z Ukrainy, spadkiem opłacalności produkcji, a także rosnącymi kosztami, w szczególności w związku ze wzrostem cen energii, nawozów oraz środków ochrony roślin.

Nowe kierownictwo resortu od samego początku prowadziło i w dalszym ciągu prowadzi rozmowy z protestującymi rolnikami. Byliśmy na wszystkich protestach oraz przejściach granicznych. Odbyły się szczyty rolnicze w Ministerstwie, do tego dwa szczyty z udziałem Premiera Donalda Tuska, a także doprowadziliśmy do podpisania protokołu uzgodnień z organizacjami rolniczymi w Jasionce.

Niestety w Polsce protesty bardzo się upolityczniły, nie są tak autentyczne jak to było na początku protestów. Politycy PIS i Konfederacji próbują wpływać na rolników i doprowadzać do upolitycznienia trwających protestów.

Pobocznym – pozaekonomicznym - wątkiem obecnych strajków jest utrata zaufania dla instytucji europejskich i krajowych. W rolnictwie, a szerzej - na wsi, rosną nastroje antyunijne. Wspólna polityka rolna i integracja europejska stały się ofiarą protestów rolniczych. Wiele haseł na sztandarach protestujących rolników odwołuje się do Unii Europejskiej, a w postulatach rolnicy sprzeciwiają się polityce Unii Europejskiej. Tego

typu prowokacyjne przekłamania są pokłosiem wieloletniego, ordynarnego obrzydzania Unii Europejskiej w politycznym przekazie kierowanym do wszystkich obywateli i podżegania antyunijnych nastrojów.

Na forum Rady UE prowadzona jest dyskusja nad wdrożeniem uproszczeń i korzystnych rozwiązań zmniejszających obciążenia dla rolników na poziomie prawodawstwa UE. MRiRW jest aktywnym uczestnikiem tej dyskusji. Minister RiRW przedstawił najważniejsze polskie propozycje uproszczeniowe, które znalazły się w projekcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia bazowe (UE) 2021/2115 i 2021/2116, przedstawionym przez Komisję Europejską (KE) w dniu 15 marca 2024 roku.

Zaproponowane przez KE zmiany wychodzą naprzeciw postulowanym przez Polskę uproszczeniom oraz w dużej mierze odpowiadają na potrzeby rolników wyrażane podczas protestów, gdyż dotyczą takich wymagań, które mogą wpłynąć na ograniczenie produkcji i wzrost kosztów. W dniu 24 marca br. Parlament Europejski zaakceptował zmiany zaproponowane przez KE, a Rada UE zatwierdziła je 13 maja br.

Prowadzimy intensywny dialog ze stroną ukraińską, który nakierowany jest na rozwiązanie bieżących problemów. Od grudnia 2023 r. odbyło się kilkanaście spotkań ministrów rolnictwa Polski i Ukrainy. W wyniku uzgodnień ze stroną ukraińską m.in.: doprowadziliśmy do sukcesywnego zmniejszania tranzytu najbardziej wrażliwych ukraińskich produktów (pszenicy, kukurydzy i rzepaku) przez terytorium Polski, czego oczekiwali protestujący rolnicy.

Ponadto prowadzone są rozmowy w sprawie wypracowania mechanizmu licencjonowania eksportu wybranych towarów rolnych z Ukrainy do Polski. Utrzymują się rozbieżności dotyczące listy towarów, które system miałby obejmować. W celu usprawnienia i przyspieszenia rozmów do udziału w spotkaniach ministrów rolnictwa Polski i Ukrainy zaangażowane zostały także organizacje rolnicze z obu krajów.

Docelowo chcemy, aby były wprowadzone istotne ograniczenia w napływie wrażliwych towarów z Ukrainy z uwzględnieniem szczegółowych kontroli na granicy. Obecnie prowadzimy przegląd procedur na wszystkich etapach kontrolnych produktów rolno-spożywczych na granicy z Ukrainą realizowanych przez nasze służby celne. Ponadto szukamy też sposobów na poprawę koordynacji działań wszystkich służb granicznych.

Jeśli chodzi o Zielony Ład i o to jak wprowadzono rolników w błąd wystarczy obejrzeć filmik z udziałem Komisarza Wojciechowskiego pod tytułem: Europejska Wspólna Polityka Rolna i Zielony Ład – YouTube Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi 14 lipca 2021. Z przekazu przedstawionego przez Komisarza możemy się dowiedzieć m.in., że zielona reforma jest programem rolnym PIS.

Teraz doczekaliśmy tego, że pomysłodawcy Zielonego Ładu maszerują ramię w ramię z protestującymi rolnikami, protestując przeciwko własnemu dziełu. Ogromnie zaskakująca i niebywała sytuacja.

Jedni zmieniają zdanie nie mając żadnych argumentów do obrony promowanych wcześniej rozwiązań, inni w tym czasie muszą je naprawiać.

1. Czy rząd, pomimo stanowiska UE, przewiduje wprowadzenie całkowitego embarga na produkty rolno-spożywcze niespełniające przyjętych na wspólnym rynku norm pochodzące m.in. z Ukrainy?

Import z krajów trzecich, w tym z Ukrainy, podlega celnej kontroli granicznej oraz kontroli spełnienia wymagań bezpieczeństwa i jakości. Przepisy unijne i krajowe wyznaczają dla określonych produktów i grup produktów stosowne procedury kontroli bezpieczeństwa mające zastosowanie w imporcie. Ich celem jest niedopuszczenie na rynek UE produktów zagrażających zdrowiu czy życiu ludzi, roślin oraz zwierząt. Kontrole te prowadzone są przez inspekcje: weterynaryjną, ochrony roślin i nasiennictwa, sanitarną oraz jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.

Odnosząc się natomiast do pytania o wprowadzenie embarga w imporcie z Ukrainy, informuję, że w dalszym ciągu obowiązuje zakaz importu z Ukrainy kukurydzy, pszenicy, rzepaku i słonecznika oraz niektórych produktów ich przetwórstwa wprowadzony przez Polskę od 16 września 2023r. Polska wprowadziła ten zakaz po tym, jak Komisja Europejska odmówiła przedłużenia podobnych unijnych środków stosowanych wcześniej w imporcie z Ukrainy do Polski, Słowacji, Węgier, Rumunii i Bułgarii. Decyzja Polski o jednostronnym przedłużeniu i rozszerzeniu zakresu towarowego zakazu jest kwestionowana zarówno przez KE, jak i Ukrainę. Może się wiązać z negatywnymi konsekwencjami w postaci wszczęcia wobec naszego kraju postępowania naruszeniowego na wniosek KE lub podmiotu gospodarczego. Może też prowadzić do działań odwetowych strony ukraińskiej w postaci barier w dostępie do rynku ukraińskiego dla polskiego eksportu (Ukraina już zaskarżyła omawiany zakaz do WTO). W związku z tym Polska prowadzi rozmowy z Ukrainą na temat wypracowania dwustronnych zasad handlu, które byłyby akceptowalne dla Polski, dla KE i strony ukraińskiej, a jednocześnie zapobiegałyby nadmiernemu przywozowi towarów rolnych z Ukrainy i destabilizacji polskiego rynku rolnego. W celu usprawnienia i przyśpieszenia rozmów do udziału w spotkaniach ministrów rolnictwa Polski i Ukrainy zaangażowane zostały także organizacje rolnicze z obu krajów.

W związku z odwołaniem ukraińskiego ministra rolnictwa i powołaniem ministra tymczasowego, aktualnie rozmowy mogą spowolnieć ale staramy się je podtrzymać na szczeblu technicznym i dyrektorskim.

Rozszerzenie zakresu tego embarga prowadziłoby do zaostrzenia konfliktu z Komisją Europejską i stroną ukraińską oraz zwiększenia prawdopodobieństwa opisanych wyżej negatywnych konsekwencji. Zamiast tego MRiRW podejmuje działania służące zwiększeniu ochrony rynku w ramach istniejących ram i przepisów unijnych. Dzięki m.in. naszym postulatam prezentowanym na forum UE, rozporządzenie PE i Rady w sprawie przedłużenia autonomicznych środków handlowych ATM dla Ukrainy ma zawierać rozwiązania poprawiające ochronę wrażliwych sektorów rolnictwa w porównaniu z obecnym stanem prawnym. Dla najbardziej wrażliwych produktów, takich jak cukier, jaja czy mięso drobiowe, a także owies, niektóre przetwory zbożowe oraz miód, przewidziany jest automatyczny mechanizm przywrócenia przez Komisję Europejską kontyngentów taryfowych (TRQ) i ceł zgodnych z Układem

o stowarzyszeniu UE-Ukraina, jeśli import z Ukrainy przekroczy średnią z okresu referencyjnego (II połowa 2021, całe lata 2022 i 2023). W przypadku wszystkich produktów objętych ATM (tj. nie w pełni zliberalizowanych w umowie stowarzyszeniowej z Ukrainą), w razie gdyby import powodował zakłócenia na rynku, kraje członkowskie będą mogły wnioskować do KE o przywrócenie ceł lub przyjęcie innych środków ograniczających import. Nie wszystkie nasze postulaty dotyczące ograniczenia liberalizacji w ramach ATM zostały przyjęte, ale trudno było uzyskać więcej biorąc pod uwagę, że środki ATM są traktowane jako istotny element wsparcia UE dla Ukrainy w związku z rosyjską agresją.

2. Czy będzie kontynuowane wsparcie dla rolników, aby uchronić gospodarstwa przed upadkami, jakie rekompensaty i dotacje mają Państwo zamiar uruchomić?

Producenci rolni, w tym producenci zajmujący się chowem i hodowlą zwierząt mogą skorzystać z:

- dopłat do oprocentowania kredytów m.in. na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.

Kwota kredytu nie może przekroczyć:

- a) 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 5 mln zł, w przypadku inwestycji realizowanych w gospodarstwie rolnym,
- b) 70% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 8 mln zł w przypadku inwestycji realizowanych w dziale specjalnym produkcji rolnej.

Kredyty udzielane są przez banki współpracujące z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Oprocentowanie kredytu na realizację inwestycji jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona o nie więcej niż 2,5 punktu procentowego. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez kredytobiorcę w wysokości 0,67 oprocentowania płaconego bankowi, jednak nie mniej niż 3%, natomiast Agencja - w pozostałej części.

- dopłat do kredytów na utrzymanie płynności finansowej (linia UP) w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

Kredyty te zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą być udzielane nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r.

Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz

ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Kredytowaniem może być objęta produkcja rolna prowadzona w ramach działalności wymienionych w „Wykaz działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa produktów rolnych, przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków lub w zakresie rybactwa śródlądowego”, m.in. chów i hodowla zwierząt.

Kwota kredytów udzielonych producentowi rolnemu nie może przekroczyć kwoty:

- 100 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni nie większej niż 50 ha użytków rolnych;
 - 200 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 50 ha i nie większej niż 100 ha użytków rolnych;
 - 400 000 zł – gdy producent rolny prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym o powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych.
- Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2% .

➤ pomocy finansowej do zakupu buhaja.

Dotacja przysługuje producentowi rolnemu, który zakupił w roku złożenia wniosku o udzielenie pomocy lub w roku poprzedzającym rok złożenia takiego wniosku co najmniej jednego czystorasowego buhaja rasy mięsnej w wieku powyżej 13 miesięcy, dla którego wystawiono świadectwo zootechniczne, o którym mowa w art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt hodowlanych czystorasowych i mieszańców świni, handlu nimi i wprowadzania ich na terytorium Unii oraz handlu ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu i jego wprowadzania na terytorium Unii oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 652/2014, dyrektywy Rady 89/608/EWG i 90/425/EWG i uchylającego niektóre akty w dziedzinie hodowli zwierząt (Dz.Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 66, z późn. zm.353).

Pomocą może zostać objęty zakup buhaja od 2024 r.

Pomoc, ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie i udzielana będzie zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1408/2013 oraz przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn kwoty 5000 zł i liczby zakupionych buhajów nie większej niż iloraz średniej liczby krów w gospodarstwie i liczby 30.

Wniosek można złożyć w biurze powiatowym ARiMR najpóźniej do 30 listopada danego roku, na właściwym formularzu udostępnionym wkrótce przez Agencję na jej stronie internetowej.

- Producenci trzody chlewnej mogą zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) ubiegać się o w wsparcie w postaci pomocy na refundację wydatków poniesionych na działania związane z bioasekuracją.

Pomoc jest udzielana na:

- zakup mat dezynfekcyjnych;
- zakup sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych;
- zakup odzieży ochronnej i obuwia ochronnego;
- zabezpieczenie budynków, w których są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
- przebudowę lub remont pomieszczeń w celu utrzymywania świń w gospodarstwie w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne - w przypadku gospodarstwa, w którym utrzymuje się średniorocznie nie więcej niż 50 sztuk świń (dodany w 2022 r.).

Pomoc ma charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

Termin składania wniosków w danym roku kalendarzowym minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra najpóźniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia terminu składania tych wniosków.

- Producenci rolni mogą również skorzystać z pomocy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie, ponoszonych przez producenta rolnego prowadzącego gospodarstwo rolne lub dział specjalny produkcji rolnej, będącego mikroprzedsiębiorcą, małym albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia 2022/2472.

Pomoc udzielana jest do wysokości:

- 100% kosztów zbioru i transportu każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie;
- 100% kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, podlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz.Urz. WE L 147 z 31.05.2001, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289);

- 75% kosztów unieszkodliwienia każdej sztuki padłego zwierzęcia gospodarskiego z gatunku bydło, owce lub kozy, niepodlegającej badaniu w kierunku zakaźnych encefalopatii zwierząt (TSE) zgodnie z przepisami rozporządzenia wymienionego w pkt 2, lub z gatunku świnie lub konie.

Kwota jaką ewentualnie będą zobowiązani zapłacić rolnicy zależy od wieku i gatunku padłego zwierzęcia. Pomoc udzielana jest za pośrednictwem podmiotów utylizacyjnych.

- W ramach Planu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 – 2027 w ramach interwencji związanej z dopłatami do składek ubezpieczenia zaplanowano 70% refundację kosztów zakupu ubezpieczenia zwierząt chorób zwalczanych zgodnie z przepisami unijnymi.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy w ramach narzędzi zarządzania ryzykiem w formie wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 355), producenci świń, bydła, owiec, kóz, koni lub drobiu będą mogli wnioskować do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o refundację 70% składki ubezpieczenia od ryzyka strat w dochodach w produkcji świń, bydła, owiec, kóz, koni lub drobiu spowodowanych wystąpieniem chorób zakaźnych zwierząt.

Dofinansowanie ma formę 70% dopłaty do opłaconej składki, pod warunkiem że z umowy lub polisy wynika, że wypłata odszkodowania nastąpi w przypadku wystąpienia szkód, które wyniosą ponad 20% dochodu albo średniej rocznej produkcji zwierząt gatunków: *świnia, bydło, owca, koza lub koń*, lub *drobiu* z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym została zawarta umowa ubezpieczenia, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wartości dochodu albo produkcji tych zwierząt, ustalanej na podstawie danych rachunkowych lub dokumentów potwierdzających wartość prowadzonej produkcji zwierząt tych gatunków albo produkcji tych zwierząt zadeklarowanej w umowie ubezpieczenia przez rolnika – w przypadku gdy działalność rolnicza w zakresie produkcji tych zwierząt nie była prowadzona w okresie poprzedzającym rok zawarcia umowy ubezpieczenia.

Pomoc będzie wypłacana przez Agencję w terminie 30 dni od dnia wydania przez kierownika biura powiatowego Agencji decyzji o przyznaniu pomocy na rachunek producenta rolnego wskazany przez niego w ewidencji producentów, o której mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Terminy składania elektronicznych wniosków o przyznanie pomocy będą ogłaszane przez Prezesa Agencji dwa razy w roku na 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, co najmniej w jednym

dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji.

Pierwszy nabór dotyczący interwencji I.12.1 „Dopłaty do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich” w ramach wkładów finansowych na rzecz składek w ramach systemów ubezpieczeń w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 planowany jest w październiku 2024 r.

- Producenci rolni mogą ubiegać się o zwrot części podatku akcyzowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Wnioski składane są do wójta, burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia gruntów będących w jego posiadaniu lub współposiadaniu, w terminach od dnia 1 lutego do ostatniego dnia lutego oraz od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia danego roku.

Wypłata w 2024 r. zwrotu podatku akcyzowego obejmuje dodatkowe limity, wprowadzone w 2023 roku, do produkcji świń, owiec, kóz i koni.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2024 r. wynosi:

- 160,60 zł * ilość ha użytków rolnych , oraz
- 5,84 zł * średnia roczna liczba świń,
- 58,40 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

W ustawie budżetowej na 2024 r. zaplanowano wydatki na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na kwotę 1,66 mld zł. W pierwszym terminie składania wniosków w 2024 r. została wykorzystana kwota 1,20 mld zł.

- Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477) stosowane są z budżetu państwa dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:
 - dla produkcji roślinnej (tj. upraw – zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych,
 - dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi podpisał umowy na 2024 r. w sprawie dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich z 9 zakładami ubezpieczeń, są to:

1. Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.,
2. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”,
3. Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.,
4. AGRO Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,
5. InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń SA Vienna Insurance Group,
6. TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych,
7. VH VVaG Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Oddział w Polsce,
8. Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A.,
9. Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A.

W ustawie budżetowej na 2024 r. na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich zostały zaplanowane środki w kwocie 920 504 tys. zł.

W umowach zawartych z Zakładami Ubezpieczeń limity dopłat zostały określone łącznie w pełnej ww. wysokości. Dopłaty wynoszą 65% składki do 1 ha upraw rolnych i 65% składki do 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego.

Obecnie procedowany jest projekt ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, który jest w trakcie uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych. Projekt ustawy ma na celu umożliwienie rolnikom uzyskania dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń upraw słończnika, facellii, lnu, konopi włóknistych, bobowatych drobnonasiennych, gorczycy i roślin zielarskich i doprecyzowanie stosowania dopłat z budżetu państwa do uprawy gryki (uprawa zbożowa) i soji (uprawa bobowatych grubonasiennych) oraz podniesienie maksymalnej wysokości dopłat z budżetu państwa do składki producenta rolnego z tytułu ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich z 65% do 70%.

- Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, będzie realizowana pomoc w formie dopłat do zbóż dla producentów rolnych.

Pomocą zostaną objęci producenci zbóż, którzy w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 maja 2024 r. dokonali sprzedaży pszenicy, pszenżyta, żyta, jęczmienia i mieszanek zbożowych.

Stawki pomocy będą zróżnicowane i będą wynosić:

- 200zł/t zbóż sprzedanych od 1 stycznia do 10 marca br. oraz
- 300 zł/t zbóż sprzedanych od 11 marca do 31 maja 2024 r. w przeliczeniu na 1 ha upraw zbóż.

Wnioski o pomoc rolnicy będą mogli składać w agencji do 5 czerwca 2024 r. na formularzu opracowanym przez agencję i udostępnionym na jej stronie internetowej.

Na realizację tej pomocy zaplanowano 2,1 mld zł.

Przedmiotowa pomoc ma na celu oprócz zrekompensowania rolnikom poniesionych strat także intensyfikację obrotu zbożami i opróżnianie magazynów przed żniwami, umożliwi zdjęcie nadwyżki zbóż na rynku krajowym.

- Na podstawie przepisów § 13zy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wprowadzono możliwość ubiegania się o kredyty skupowe.

O przedmiotowe kredyty mogą ubiegać się podmioty MŚP prowadzące działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż, lub obrotu materiałem siewnym roślin rolniczych, o których mowa w przepisach o nasiennictwie, lub skupu lub mrożenia owoców miękkich, jeżeli nabyli zboża w okresie od dnia 1 października 2022 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r., nasiona roślin rolniczych od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 15 października 2023 r. lub owoce miękkie w okresie od dnia 1 czerwca 2023 r. do dnia 30 września 2023 r. od:

- a) producenta rolnego, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, lub
- b) podmiotu prowadzącego działalność w zakresie obrotu zbożami lub skupu zbóż lub skupu owoców miękkich, który nabywa zboża lub owoce miękkie od producenta rolnego, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Powyższe kredyty zgodnie z obowiązującymi przepisami będą udzielane do dnia 30 czerwca 2024 r.

3. Czy zaniechacie Państwo wszelkich działań zmierzających do ograniczenia lub wygaszenia produkcji zwierzęcej w zakresie przyjmowanych rozwiązań legislacyjnych?

Informuję, że nie istnieją przepisy, które nakazywałyby rolnikom ograniczanie hodowli zwierząt ani nie są prowadzone działania zmierzające do przyjęcia tego typu rozwiązań legislacyjnych.

Głównym założeniem Europejskiego Zielonego Ładu jest doprowadzenie gospodarki UE w 2050 r. do stanu, w którym będzie ona naturalna klimatycznie, tj. w której wszystkie emisje gazów cieplarnianych będą bilansowane przez pochłanianie. Założenie to wymaga stopniowego ograniczania emisji GHG we wszystkich sektorach gospodarki. Cel redukcyjny dla sektora rolnego nie został jednak sformułowany w żadnym akcie prawnym, istnieje natomiast wspólny cel (17,7% redukcji GHG w 2030 r. w stosunku do 2005 r.) określony dla 4 sektorów łącznie: rolnictwa, transportu, gospodarki odpadami i sektora komunalno-bytowego (sektory te określane są jako sektory non-ETS). Emisje z rolnictwa stanowią w Polsce około 16-17% emisji w całym

non-ETS. Emisje te pochodzą w głównej mierze z hodowli zwierząt (fermentacja jelitowa) i nawożenia.

W chwili obecnej nie istnieją jednak żadne przepisy, które nakazywałyby rolnikom ograniczanie liczby zwierząt, które utrzymują. Przeciwnie, MRiRW wdraża szereg instrumentów wsparcia służących rozwojowi tej gałęzi produkcji rolnej. Wsparcie, które jest oferowane rolnikom obejmuje m.in.:

- płatności związane z produkcją do zwierząt (ok. 350,6 mln EUR/rok - średnia z lat 2024-2026);
- ekoschemat *Dobrostan zwierząt* (ok. 281 mln EUR/rok - średnia z lat 2024-2026);
- interwencję *Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie* (ok. 22 mln EUR/rok - średnia z lat 2024-2026).

Produkcja zwierzęca jest także wspierana pośrednio poprzez wsparcie do ekstensywnego użytkowania trwałych użytków zielonych (ekoschemat: *Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi*, praktyka *Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych (TUZ) z obsadą zwierząt*).

4. Czy rząd zwiększy stawkę zwrotu podatku akcyzowego od paliwa rolniczego w 2024r. przynajmniej do 2,00 zł za litr oleju napędowego.

W ustawie budżetowej na rok 2024 w rezerwie celowej poz. 7 „Dopłaty do paliwa rolniczego” na rok 2024 zaplanowana została kwota 1.663.000 tys. zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2024 r. (Dz. U. poz. 2674) stawka zwrotu podatku akcyzowego ustalona została w wysokości 1,46 zł na 1 litr ON, tj. o 0,26 zł więcej niż w I terminie naboru wniosków o zwrot podatku akcyzowego w 2023 r.

Wypłata w 2024 r. zwrotu podatku akcyzowego obejmuje dodatkowe limity, wprowadzone w 2023 roku, do produkcji świń, owiec, kóz i koni.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2024 r. wynosi:

- 160,60 zł * ilość ha użytków rolnych , oraz
- 5,84 zł * średnia roczna liczba świń,
- 58,40 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła, kóz, owiec, koni.

Na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w pierwszym terminie 2024 r. została już wykorzystana kwota 1,20 mld zł.

5. Jaki jest plan działania aby sprzeciwić się nieracjonalnej polityce UE w zakresie rolnictwa w powiązaniu z Zielonym Ładem - czy będą podejmowane przez rząd aktywne działania wspólne na szczeblu wspólnotowym np. w porozumieniu z innymi państwami?

Odpowiadając na wnioski państw członkowskich, w tym Polski, Komisja Europejska w dniu 15 marca 2024 roku przedstawiła projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenia bazowe (UE) 2021/2115 i 2021/2116, który m.in. jest odpowiedzią na zgłaszane postulaty. Publikacja rozporządzenia nowelizującego akty bazowe planowana jest na maj br.

Zmiany zaproponowane przez KE w projekcie zmiany rozporządzeń bazowych, w zakresie warunkowości i ekoschematów, dotyczą głównie:

1. Zniesienia obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych (tzw. GAEC 8)

Tym samym w Polsce, po zniesieniu od 2024 r. tego wymogu, norma GAEC 8 będzie się składała z dwóch elementów: (i) zachowanie elementów krajobrazu oraz (ii) zakaz przycinania żywopłotów i drzew podczas okresu lęgowego ptaków oraz okresu wychowu młodych.

2. Uproszczenia w normie dot. obowiązku utrzymania okrywy glebowej (tzw. GAEC 6) - państwo członkowskie będzie miało swobodę w decydowaniu w jakim okresie roku ustanowić obowiązek utrzymania okrywy glebowej

3. Uproszczenia w normie dot. zmianowania (tzw. GAEC 7) - rolnicy teraz będą mieli wybór, czy stosować dywersyfikację upraw, czy zmianowanie

Dzięki zmianie rozporządzeń bazowych państwa członkowskie mają możliwość wprowadzenia w ramach normy GAEC 7 (obok zmianowania) również dywersyfikacji upraw. Rolnik będzie miał wybór czy stosować zmianowanie na 40% powierzchni gruntów ornych każdego roku czy stosować dywersyfikację upraw. W przypadku wyboru dywersyfikacji upraw dla gospodarstw od 10 do 30 ha wystarczy posiadać 2 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75% w strukturze zasiewów, a dla gospodarstw powyżej 30 ha wystarczy posiadać 3 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%, a dwie uprawy główne więcej niż 95% w strukturze zasiewów.

4. Zwolnienia gospodarstw do 10 ha z kontroli i sankcji za niespełnianie warunkowości

Obciążenie administracyjne mniejszych gospodarstw (do 10 ha użytków rolnych) zostanie złagodzone poprzez zwolnienie ich z wizyt kontrolnych, mających na celu

sprawdzenie przestrzegania wymogów warunkowości. Gospodarstwa te będą również zwolnione z kar.

Zaproponowane zmiany wychodzą naprzeciw postulowanym przez Polskę uproszczeniom oraz w dużej mierze odpowiadają na potrzeby rolników wyrażane podczas protestów, gdyż dotyczą takich wymagań, które mogą wpłynąć na ograniczenie produkcji i wzrost kosztów.

W związku ze zmianami rozporządzeń bazowych w Polsce ustanowiony zostanie nowy ekoschemat dotyczący gruntów wyłączonych z produkcji.

5 kwietnia 2024 r. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny WPR 2023-2027 pozytywnie zaopiniował projekt uchwały wprowadzającej w Polsce od 2024 r. ekoschemat *Grunty wyłączone z produkcji*. Ekoschemat jest dobrowolny dla rolnika. Rolnicy realizujący ten ekoschemat będą otrzymywali płatność za wyłączenie gruntów ornych z produkcji – do powierzchni nie większej niż 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. Szacowana stawka płatności wynosi 563 zł/ha, tj. ok. 126,52 EUR/ha.

Wdrożenie nowego ekoschematu umożliwi rolnikom dobrowolne wyłączenie z produkcji części gruntów ornych, za co będą otrzymywali płatności. Na gruntach wyłączonych z produkcji będzie obowiązywał zakaz prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) oraz zakaz stosowania środków ochrony roślin.

Mając na uwadze powyższe oraz trwającą kampanię składania wniosków, wprowadza się rozwiązania legislacyjne umożliwiające rolnikom złożenie wniosków o przyznanie płatności w ramach ekoschematu *Grunty wyłączone z produkcji* lub dokonanie zmian do już złożonych wniosków o przyznanie płatności. Projektowane są przepisy, umożliwiające złożenie wniosku o przyznanie płatności w ramach nowego ekoschematu lub dokonanie zmian we wcześniej złożonych wnioskach w terminie do dnia 31 sierpnia 2024 r. Projekt ustawy zmieniającej ustawę o planie strategicznym w powyższym zakresie, został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji (BIP RCL).

Zgodnie ze zmianą rozporządzeń bazowych, wdrożenie nowego ekoschematu pozwoli na zniesienie obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych w ramach normy GAEC 8 już w 2024 r.

6. W grudniowych porozumieniach z rolnikami rząd deklaruje zmniejszenie podatku rolnego – na jakich zasadach i kiedy zostaną wdrożone odpowiednie przepisy.

Projekt ustawy o pomocy producentom rolnym w zapłacie części podatku rolnego za 2024 r., który był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych i konsultacji

społecznych, jest przygotowany do przekazania do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.

W projekcie ustawy proponuje się, aby część zapłaty IV raty podatku rolnego za 2024 r. nastąpiła ze środków budżetu państwa na podstawie wniosku o pomoc złożonego przez producentów rolnych do urzędu gminy/miasta lub producenci rolni otrzymają częściową refundację na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o pomoc, w przypadku dokonania zapłaty w całości podatku rolnego za 2024 r. do dnia złożenia wniosku o pomoc.

Planowany termin zakończenia procesu legislacyjnego projektu ustawy to drugi kwartał br.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2129 z dnia 25 listopada 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące jednolitego stosowania poziomów częstotliwości kontroli identyfikacyjnych i kontroli bezpośrednich określonych przesyłek zwierząt i towarów wprowadzanych do Unii (Dz. Urz. UE L 321 z 12.12.2019, str. 122, z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/915 z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów niektórych zanieczyszczeń w żywności oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1881/2006 (Dz.U. UE L 119 z 5.5.2023, str. 103, z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1149);
- 5) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 września 2023 r. sprawie zakazu przywozu z Ukrainy produktów rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. (1898).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych